

Bezuidenhoutseweg 50
2594 AW Den Haag
telefoon (070) 30 40 114
e-mail info@milieufederatie.nl
www.milieufederatie.nl

bankrekening 69.52.04.025
IBAN: NL83 INGB 0695 2040 25
BIC: INGBNL2A

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
T.a.v. Minister Mw. Schultz van Haegen
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum: 3 februari 2016
Onderwerp: Gewijzigde watervergunning A4 Delft-Schiedam
Ons kenmerk: MO 600/16.006

Geachte mevrouw Schultz van Haegen,

Begin 2015 heeft Rijkswaterstaat / de aannemerscombinatie A4all bij het Hoogheemraadschap van Delfland een wijziging van de watervergunning aangevraagd zodat meer grondwater zou kunnen worden weggepompt uit de verdiepte en half verdiepte ligging van de A4. Wij hebben hier een zienswijze op ingediend omdat wij er niet van overtuigd waren dat de gekozen oplossing toekomstbestendig was en wij zorgen hadden over negatieve effecten voor de omgeving zoals bodemdaling en een verslechtering van de waterkwaliteit. Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen is de vergunning aangepast en is retourbemaling hier als aanvullende voorwaarde aan toegevoegd. Wij zijn blij met deze toevoeging, maar wij blijven toch een aantal zorgen hebben. Wij hebben daarom overwogen om in beroep te gaan tegen de aangepaste vergunning, maar wij hebben uiteindelijk besloten om dit niet te doen omdat onze zorgen met name betrekking hebben op de uitvoering van de voorschriften van de vergunning en niet zo zeer de vergunning zelf. Daarom willen wij deze zorgen hierbij met u delen en vragen wij hier nog nadrukkelijk uw aandacht voor.

Ambivalentie over haalbaarheid retourbemaling

De keuze voor het toepassen van retourbemaling als maatregel om negatieve effecten op de omgeving tegen te gaan heeft ons verbaasd omdat deze maatregel eerder als onhaalbaar werd bestempeld¹:

De hoeveelheid retoursystemen die aangebracht moeten worden, de hoeveelheid onderhoud die er aan dient te gebeuren en het niet gasloos zijn van het water uit de ontlastbronnen zorgt ervoor dat een retourbemaling geen uitvoerbaar idee is als compenserende maatregel.

Als één van de argumenten waarom retourbemaling toch mogelijk is, wordt aangegeven²:

“Noodzaak in maart ontbrak vanwege geen significante omgevingseffecten in het scenario 3b.”

¹ Toets aan eisen watervergunning, A4all (i.o.v. Ministerie I&M en Rijkswaterstaat), maart 2015.

Dit is volgens ons een wat wonderlijk argument, want of retourbemaling **nodig** is, staat los van de vraag of dit **mogelijk** is. Dit roept bij ons ook de vraag op of onderzoeken wel de feitelijk informatie weergeven of dat hierin naar een gewenste uitkomst wordt toegewerkt.

Onvoorziene problemen niet oplossen ten koste van leefomgeving

Begin 2014 verleende het Hoogheemraadschap van Delfland aan Rijkswaterstaat/A4all een vergunning voor het onttrekken van maximaal 400 m³ per dag. Een jaar later werd een wijziging van deze vergunning aangevraagd om maximaal 1450 m³ per dag te mogen onttrekken en werd aangegeven dat het afvoeren van dit water naar de Nieuwe Waterweg de enige reële optie was. In december 2015 bleek het toch mogelijk te zijn om 80% van dit water terug te pompen in de bodem (retourbemaling). Kortom, de inzichten veranderen voortdurend en dit roept bij ons de vraag op in hoeverre Rijkswaterstaat nu wel controle heeft op de situatie. De weg is inmiddels in gebruik genomen waardoor een voldongen feit is gecreëerd. Als het niet kan zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan, lijkt het devies te zijn. Wij willen benadrukken dat wanneer zich nieuwe, nog niet voorziene situaties voor zouden doen met betrekking tot de weg en het grondwater, het niet zo mag zijn dat oplossingen ten koste gaan van de kwaliteit van de leefomgeving omdat de weg er nu eenmaal ligt. Dit zou ook in strijd zijn met de afspraken uit het IODS convenant.

Scheiding grondwater en hemelwater

In de afgegeven watervergunning wordt in voorschrift 5 gesteld dat het onttrokken grondwater niet in het hemelwaterstelsel of een zuiverende voorziening voor het hemelwater terecht mag komen. Dit lijkt ons ook noodzakelijk om te voorkomen dat vervuild water terug in de bodem gepompt zou worden. In het wijzigingsbesluit van de watervergunning wordt echter in hoofdstuk 6 aangegeven dat in het uiteindelijke ontwerp tussen de gescheiden aangelegde afvoersystemen van grondwater en hemelwater een noodverbinding wordt aangelegd. Hiermee kan in geval van een storing in de afvoer van grondwater tijdelijk worden geborgen in het hemelwaterstelsel. Dit is echter strijdig met de voorschriften uit de vergunning. Wij vragen ons daarom af waarom deze noodverbinding wordt aangebracht terwijl deze volgens de vergunningsvoorschriften nooit gebruikt zou mogen worden. En in hoeverre het vereiste behoud van de kwaliteit van het grondwater te allen tijden geborgd kan worden met deze verbinding tussen beide systemen, ook in het geval van storingen.

Onzekerheid noodzaak lozingsvergunning

Op 17 december 2015 is in de Tweede Kamer de motie 30175-228 van het lid Van Tongeren aangenomen die stelt dat onderzocht moet worden of een lozingsvergunning noodzakelijk is voor het afvoeren van het lekkende grondwater. Dit onderzoek is nog niet afgerond waardoor het dus onzeker is of er een lozingsvergunning nodig is en zo ja, of deze afgegeven zal worden.

² Memo toelichting retourbemaling, Hoogheemraadschap Delfland, december 2015.

Hierdoor is het niet zeker dat de voorwaarden die in de watervergunning zijn opgenomen uitgevoerd kunnen worden. Dit zou een nieuw licht werpen op de voorliggende watervergunning. Wij vinden het daarom belangrijk dat wanneer deze situatie zich voor zou doen er met open vizier gekeken wordt naar oplossingen en belanghebbenden hierbij betrokken worden.

Verantwoordelijkheid onvoorziene negatieve effecten

Wanneer zich onverhoopt toch negatieve effecten op de leefomgeving voor zouden doen als gevolg van de aanpak van de grondwaterproblematiek bij de A4, vinden wij het belangrijk dat het duidelijk is wie hiervoor de verantwoordelijkheid draagt. In hoofdstuk 6 van het wijzigingsbesluit wordt weliswaar aangegeven dat Rijkswaterstaat verantwoordelijk is voor alle eventuele onverwachte schade die uit grondwateronttrekkingen voortvloeien. Maar in de toelichting daarop wordt alleen maar gesproken over schade aan onroerende zaken die op grond van de Waterwet geclaimd kan worden. Het is ons onduidelijk hoe het zit met bijvoorbeeld negatieve effecten op natuur, landschap en de bodem? Is Rijkswaterstaat ook verantwoordelijk om als daar negatieve effecten op zijn dit te compenseren? En kan daarvoor ook bij het College van Gedeputeerde Staten een verzoek gedaan worden tot het uitvoeren van een onderzoek waaruit moet blijken waardoor negatieve effecten veroorzaakt worden? Wij zouden een nadere toelichting hierop zeer op prijs stellen.

Wij zien uw reactie op bovenstaande punten graag tegemoet en hopen natuurlijk vooral dat onze zorgen hiermee weggenomen zullen worden. Indien nodig zijn wij natuurlijk graag bereid tot een nadere toelichting van bovenstaande punten.

Met vriendelijke groet,

A.P. Ouwehand

Afschrift aan: IODS partners

